

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нің Дээди

Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 176 (9550) Воскресенье, июль 28, 1974 чыл | 1975 чылда үндөлүстүнген, | Өртүз 2 көп.

БӨГҮН — ССРЭ-НИҢ ШЕРИГ-ДАЛАЙ ФЛОДУНУҢ ХҮНҮ

Бөгү биҥия чуртүвүс боогаш оон Ченекет Күштери ССРЭ-нің Шериг-Далай Флодунуң күнү демделген турар. Совет Шериг-Далай Флоду Ченекет Күштериниң төгүзүгө дык хей алдарлыг, айыпнапчы арыштары кирген. Дайымчы далайжылар хамааты дайынның болгаш Ада-чурттуң Улуг дайынның чыдарында коммунисттердинге кызыңар чокка бердик...

Туй партиязын XXIV съездинин шиктирлерин, тоску беш чылдык дертку, тодарыкты чыгыш даатларын чедишкенин кууседир дэик көдүрүшкүлүг ажил-ажиниң үендиз демделген турар. ССРЭ-нің Дээди Советиниң тоску чыгышыңа берги сессиязын түдүкчелер СЭКП-нің Л.И. Брежневке баштаган Төп Комитетинин иштики база даштык политиказын бүгү совет улустуң бурнуу-биле чулдузууну турарында дугайыа керемел турар. Совет улус Армияның болгаш Флотунуң дайынчыларын совет улустуң тайбың күш-ажымы камгалап, боттарының дайынчы арга-мергежили улам сайыраптайжылар дэик кызымаккай ажил-ажини чедишкенин биле бу хуну демделген турарлар.

ССРЭ-нің Дээди Совединиң тоску чыгышының бирги сессиязы

ЭВИЛЕЛ СОВЕДИНИҢ БОЛГАШ НАЦИОНАЛДАР СОВЕДИНИҢ КАТТЫШКАН ХУРАЛДАРЫ

ССРЭ-нің Дээди Совединиң тоску чыгышының бирги сессиязы июль 26-да Москвага ажилы ургүлүдүз. Эртегииниң 10 шакта Кремльдиң Улуг ордунда, ССРЭ-нин Дээди Совединиң хуралдар залында Эвилел Совединиң болгаш Националдар Совединиң каттышкан хураам ажиттыган.

Рашадов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катусев олары хуралдың киржикчилери диниктиги, үр үзүбес адим чаксаашкынары-биле уткан. Хуралды Националдар Совединиң Даргазы депутат В. П. Рубин даргалаа.

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы депутат А. И. Косыгиниң оон адимга кирген дараамында меделелен номуну диниктиги: «ССРЭ-нің Конституциязында дүштүрүзүз ССРЭ-нің Чызын тургузуз дугайында айтырымы ССРЭ-нің Дээди Совединге тургузуз турарына хоббаштыр Министрлер Чөвүлел болдууну хүлээлгенин күттөткен деп санаам, бо-дуну бүрүн эргелерин Дээди Советке хоббаштыр турар. ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели Республиканың Эвилелиниң Дээди Совединге меделээ кылдыр чедирерин Силерден дилеп турар.

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы депутат А. И. Косыгиниң оон адимга кирген дараамында меделелен номуну диниктиги: «ССРЭ-нің Конституциязында дүштүрүзүз ССРЭ-нің Чызын тургузуз дугайында айтырымы ССРЭ-нің Дээди Совединге тургузуз турарына хоббаштыр Министрлер Чөвүлел болдууну хүлээлгенин күттөткен деп санаам, бо-дуну бүрүн эргелерин Дээди Советке хоббаштыр турар. ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели Республиканың Эвилелиниң Дээди Совединге меделээ кылдыр чедирерин Силерден дилеп турар.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы. Эштер депутаттар! ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлели болза коммунисттик партияның политиказын болгаш Төп Комитеттиң шиктирлерин ууртулга болдууну алгам, эрткин үенин шикте СЭКП-нің XXIV съездиниң шиктирлеринде айтытыган улус ажил-агынын хөгжүдериниң сорулгаларын кууседир талазы-биле улуг ажалды кылган.

Депутат Н. В. ПОДГОРНЫЙНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! ССРЭ-нің Дээди Совединиң Даргазы болгаш Чызынның албан-хүлээлгенин база катан сонгаан, менээ көргүскен бедек бүтүрүшкү болгаш илестирген азын. Совет Эвилелиниң коммунисттик партияның Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Дээди Совединиң депутаттарына ханы четиришкенин болгаш өөрүшкү илестирген чызырап көрүңер. (Адим чаксаашкынары).

Депутат Н. В. ПОДГОРНЫЙНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! ССРЭ-нің Дээди Совединиң Даргазы болгаш Чызынның албан-хүлээлгенин база катан сонгаан, менээ көргүскен бедек бүтүрүшкү болгаш илестирген азын. Совет Эвилелиниң коммунисттик партияның Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Дээди Совединиң депутаттарына ханы четиришкенин болгаш өөрүшкү илестирген чызырап көрүңер. (Адим чаксаашкынары).

Депутат Н. В. ПОДГОРНЫЙНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! ССРЭ-нің Дээди Совединиң Даргазы болгаш Чызынның албан-хүлээлгенин база катан сонгаан, менээ көргүскен бедек бүтүрүшкү болгаш илестирген азын. Совет Эвилелиниң коммунисттик партияның Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Дээди Совединиң депутаттарына ханы четиришкенин болгаш өөрүшкү илестирген чызырап көрүңер. (Адим чаксаашкынары).

Депутат Н. В. ПОДГОРНЫЙНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! ССРЭ-нің Дээди Совединиң Даргазы болгаш Чызынның албан-хүлээлгенин база катан сонгаан, менээ көргүскен бедек бүтүрүшкү болгаш илестирген азын. Совет Эвилелиниң коммунисттик партияның Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Дээди Совединиң депутаттарына ханы четиришкенин болгаш өөрүшкү илестирген чызырап көрүңер. (Адим чаксаашкынары).

Депутат Н. В. ПОДГОРНЫЙНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! ССРЭ-нің Дээди Совединиң Даргазы болгаш Чызынның албан-хүлээлгенин база катан сонгаан, менээ көргүскен бедек бүтүрүшкү болгаш илестирген азын. Совет Эвилелиниң коммунисттик партияның Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Дээди Совединиң депутаттарына ханы четиришкенин болгаш өөрүшкү илестирген чызырап көрүңер. (Адим чаксаашкынары).

Депутат Н. В. ПОДГОРНЫЙНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! ССРЭ-нің Дээди Совединиң Даргазы болгаш Чызынның албан-хүлээлгенин база катан сонгаан, менээ көргүскен бедек бүтүрүшкү болгаш илестирген азын. Совет Эвилелиниң коммунисттик партияның Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Дээди Совединиң депутаттарына ханы четиришкенин болгаш өөрүшкү илестирген чызырап көрүңер. (Адим чаксаашкынары).

Депутат Н. В. ПОДГОРНЫЙНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! ССРЭ-нің Дээди Совединиң Даргазы болгаш Чызынның албан-хүлээлгенин база катан сонгаан, менээ көргүскен бедек бүтүрүшкү болгаш илестирген азын. Совет Эвилелиниң коммунисттик партияның Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Дээди Совединиң депутаттарына ханы четиришкенин болгаш өөрүшкү илестирген чызырап көрүңер. (Адим чаксаашкынары).

Депутат А. Н. КОСЫГИНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! Бүтүрүлгө көргүскен болгаш чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан. Коммунисттик партияның болгаш Совет Күрүмелериңиздин чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

Депутат А. Н. КОСЫГИНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! Бүтүрүлгө көргүскен болгаш чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан. Коммунисттик партияның болгаш Совет Күрүмелериңиздин чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

Депутат А. Н. КОСЫГИНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! Бүтүрүлгө көргүскен болгаш чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан. Коммунисттик партияның болгаш Совет Күрүмелериңиздин чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

Депутат А. Н. КОСЫГИНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! Бүтүрүлгө көргүскен болгаш чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан. Коммунисттик партияның болгаш Совет Күрүмелериңиздин чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

Депутат А. Н. КОСЫГИНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! Бүтүрүлгө көргүскен болгаш чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан. Коммунисттик партияның болгаш Совет Күрүмелериңиздин чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

Депутат А. Н. КОСЫГИНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! Бүтүрүлгө көргүскен болгаш чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан. Коммунисттик партияның болгаш Совет Күрүмелериңиздин чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

Депутат А. Н. КОСЫГИНЫҢ чугаазы. Хундуугу эштер депутаттар! Бүтүрүлгө көргүскен болгаш чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан. Коммунисттик партияның болгаш Совет Күрүмелериңиздин чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

СОВЕТ ТЫВАНЫҢ 30 ЧЫЛ ОЙНГА

ЧЫЛ ПЛАНЫН КУУСЕДИПКЕН

Бай-Тайгада «Бай-Тал» совхозтун ажил-ишчилери тоску беш чыл планынын тодарыкчы дертку чылында мал анылынын производтарын курунуге садар талазы-биле алган социалисттик хүлээлгелерин кууседир дээш кызымак амылдан турар. Совхоз чартым чылда курунуге 57 тонна эт садар планын 72,8 тонна мылдыр, азы 127 хуусеттен. Ычарага эт садарынын чыл планын Октябрь 1-де кууседир деп шиктирлелген. Курунуге 32 тонна дук садар чыл планын бай-талчылар июль 25-те 32,7 тонна мылдыр куусеткен болгаш август 20-ге чедир ам-аа 1500 центнер дукту пландан ажыр садарын хүлээлген.

Н. ДОПУЛ.

УЛУГ-ХУУМ

Тоску беш чылдың төдөрүлгө чыгып, кызымак чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан. Коммунисттик партияның болгаш Совет Күрүмелериңиздин чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

НОГАА ӨЗҮМҮ ЭКИ

«Ах-Туругу» совхоз эрткин чылдан бөрү 20 ажит гектарды картофельнога айлап тартып келген. Шөлдү сугарып, өксидини, эки ажагындаан совхоз башкагы чылаа маек дүктү алган.

Амгы үдө хөгжүлүлгө болгаш ногааларыңиздин үрүтүрү эки Ах-Туругу сууругу бистиң инициатива бүгү амыралык социалисттик хоолдуу-дүрүмүңиздин чыгып чыгып чокка ботталдырып чызырап чыгып, үргүлүдүлгө адим чаксаашкынары-биле уткан.

Лидия Байгаринова Хайдын Кызын хооранынч муракчы сардыжыларын бирөөн. Кады амылдан турар иш-өрүтүү болгаш садым алымыларынч хундуулгенин, махталы чедиң алган. Бо анык садымчын үч чыл буруптар Кызылдың №5 мағанниче комсомолчу-амяктар бригадын уурткан-да, садмжылаан-да бараан сардыжыларын болгаш садмжыларынч бедериниң талазы-биле мурунда садмжылар сорулгаларын чедишкенин кууседир келген. Эки Хайдын садмжыларынч дооскан соода 1963 чылда Кызылдың мағанниче бригадын амылдан кирген чымындан-да төлөтү болуп, чонунч махталын ая эгелес.

О. ОХЕМИКТИҢ Фотосү.

Партийжи амыдырал

Чар-чарда партиязын амыдыралы...

Турар коммунисттерин хой кезинде...

гаш анык техниктерин коммунисттерин...

организацыйанын ревизия комиссиясынын...

арга-сүмрүн солчуп, амыдырал-чуртталга...

СЕМИРТИЛГЕ-УЛУГ КУРЛАВЫР

Бо чылдык бири чартында республиканын...

Колхоз, совхозтардын күрүгө саткан маддарынын...

Ажыл-агыллардын күрүгө кирген иктеринин...

ПАРТБӨЛҮКТӨР БОЛГАШ КОММУНИСТТЕРНИН ИДЕПКЕИ

луп, ооң амыл-чорудулгазын та улаут дуэми чедирин турар.

Нийислала Кызылдын партибөлүктөрүндө...

лааш, инда партбөлүк бодунун хуралында...

политөредилге болгаш оонашкан ажылдык коммунисттерин...

Ирине баса партиязын даалганын хураарынын...

Нийислала Кызылдын партибөлүктөрүндө 65 партибөлүк бар...

лааш, инда партбөлүк бодунун хуралында куш-ажылдык болгаш хой-ниитинин...

политөредилге болгаш оонашкан ажылдык коммунисттерин харыскалганын дугайында...

Ирине баса партиязын даалганын хураарынын коммунисттерин...

Ирине баса партиязын даалганын хураарынын коммунисттерин коммунисттерин...

Ажыл-агыллардын күрүгө кирген иктеринин кинти ортумак деңизин 279 кг...

Ажыл-агыллардын күрүгө кирген иктеринин кинти ортумак деңизин 279 кг...

Ажыл-агыллардын күрүгө кирген иктеринин кинти ортумак деңизин 279 кг...

Б О Г У Н — С А Д Ы Г А Ж Ы Л Д А К Ч Ы З Ы Н Ы Х У Н У

САДЫП АЛЫКЧЫЛАРГА ТААРЫМЧАЛЫГ КЫЛДЫР

Күрүнө болгаш кооператив садымын база ниитинин чененилгезинин...

Чонну хандырынын ажылы кижиини эң-не чугула кергелдерин...

Эртең чылдын ол-ла үези-беле деңгеп көргө, эртең адым айдарым дургуунда...

ген. Ону калбаа-биле ажыл-беле деңгеп көргө, эртең адым айдарым дургуунда...

Чонну хандырынын ажылы кижиини эң-не чугула кергелдерин хандыры-биле эң-не сырый холбаалыг...

Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

Богуң бүгү чурт Садык ажылдакчынын байырагын тоску улаа...

ХАНДЫРЫЛГАНЫН БЕДИК КУЛЬТУРАЗЫ

байырагга демедеген турар. Коллектив чартык чыл паланы 102,6 хуу күсөдө...

дыг эрткен ийги кварталда социалистик чарыкыш тылжык...

тырылар ам-даа бар. Садыктын чыныгы хой-ниитинин чененилгезинин хой-ниитинин...

Баш чылдын тодалакчы дөрткү чылдын ооналгаларын хуусаа бетинде күсөдө...

1974 чылдын планында барган сарылгазын улам ийи эстери көрдүгөн. Ол боюда 196 миллиард рубль жуураут.

Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

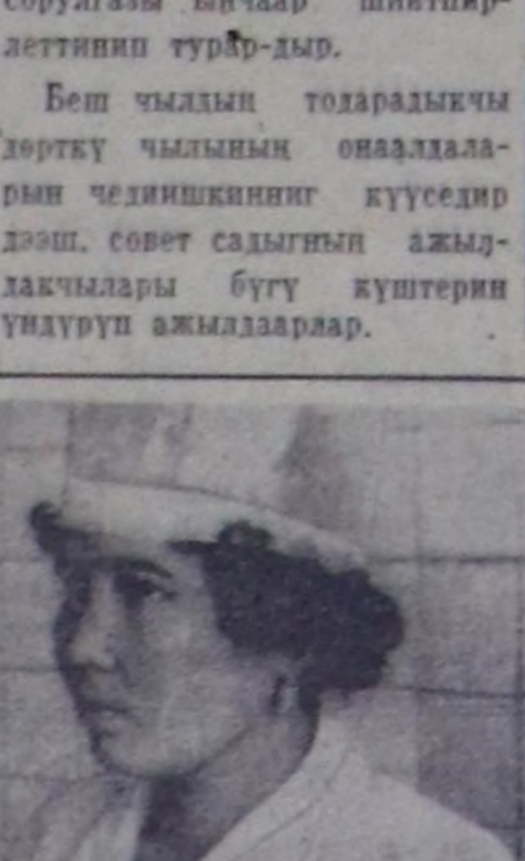
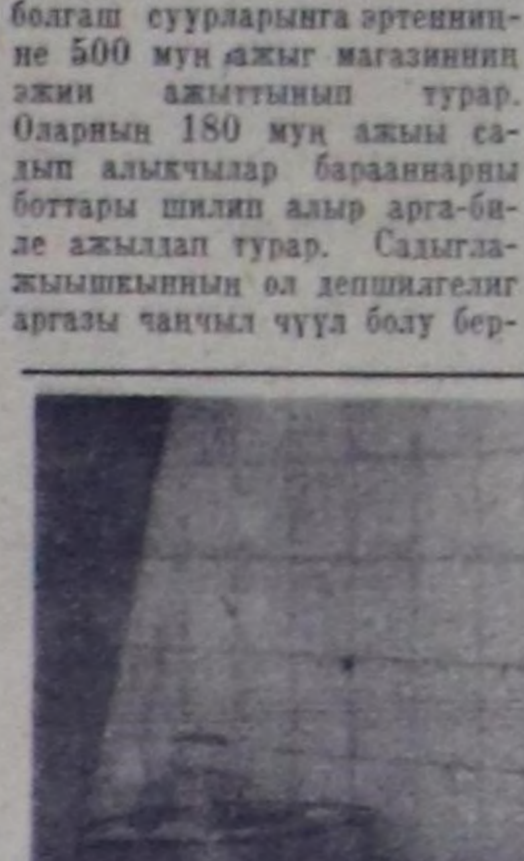
Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

Кызыл-садыг, Каз-Хем, Барыш-Хемчик, Танды районын Садык министрствозунун Садык контораны, Ишары-Партияны, өске-даа коллективтер эки көргүзүлгө...

Магазинер, столовалар амгы үезин дегерлеринде бериттинген. Оларга ам безин үш мүд хире ийи-бүрү дегерлер электоронунда ажылдаар.

Магазинер, столовалар амгы үезин дегерлеринде бериттинген. Оларга ам безин үш мүд хире ийи-бүрү дегерлер электоронунда ажылдаар.

Магазинер, столовалар амгы үезин дегерлеринде бериттинген. Оларга ам безин үш мүд хире ийи-бүрү дегерлер электоронунда ажылдаар.

Кызыл-садыгнын бот-оруга-чарыгалыг №11, 15, 20, 40, 41 бугурагелери, Ирланд №5 магазин, Кызылдын столовалар болгаш ресторанын трезинин бот-оруга-чарыгалыг №3 бугурагелери, Каз-Хем районунун раймак болгаш ном магазини, өске-даа коллективтер чарыкыш мурнуку оодурунда кирген.

Магазинер, столовалар амгы үезин дегерлеринде бериттинген. Оларга ам безин үш мүд хире ийи-бүрү дегерлер электоронунда ажылдаар.

Магазинер, столовалар амгы үезин дегерлеринде бериттинген. Оларга ам безин үш мүд хире ийи-бүрү дегерлер электоронунда ажылдаар.

Садык шугуунда ийи-бүрү мергежилдик кижилер бар, оларнын аразында товаровет база бар. Севилмаа Сандак чогууна ол мергежилди шидип алган.

Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

Чурттуу хоорайларына болгаш суураарына ортенинне 500 мун ажык магазинин эжин ажиттынып турар.

Магазинер, столовалар амгы үезин дегерлеринде бериттинген. Оларга ам безин үш мүд хире ийи-бүрү дегерлер электоронунда ажылдаар.

Магазинер, столовалар амгы үезин дегерлеринде бериттинген. Оларга ам безин үш мүд хире ийи-бүрү дегерлер электоронунда ажылдаар.

Магазинер, столовалар амгы үезин дегерлеринде бериттинген. Оларга ам безин үш мүд хире ийи-бүрү дегерлер электоронунда ажылдаар.

МАЛ ЧЕМИНИН БЕЛЕТКЕЛИ-ШАЛЫМТЫ ФРОНТ

НОГАН ШЫКТА

РЕПОРТАЖ

Июльдин каан бир эрте-шике «Октябрь 30 чылы» колхозтун Баян-Тала суурунче халкыныс. Калба-Тейин биче арте дүжү чораш, колхоз суурунче утлаан орунче эвптивис. Чанында көсү агациянын хейрлерин ырактан-на көстүп турар кылыр дерип кылган контора. Оон чоогунда кижиле хей.

Аттатары он ажыт кизи стурдан ору утлай чедирити. Автомашинаны долдуру алдурукан улуустун хей кезин аныктар болду.

— Бай баарыар ол?
— Бистин кижиле Улут-Шыкта болду ийин.

— Бисте кол сурлга малга чем белеткери-ле болгай. Олче айттангыныс бо — айтырларга харын мынг болду.

Кырында хей кижиле баа бир автомашин кездэр Баян-Тала ховуунче утлаш чорупту. Хай-Бажыкче утлай баа бирээ... Олар баа-ла сичегилер.

Мал чеми белеткеленин кул-ажылыч фронтун улам калбарып, олче куш салдынын турары иден. Колхоз баштаар чериин даргазы ол М. Мирчинин кабинети. Ол хунун ажыл-ижинче киж болган тырттар күштү сайгарып олар.

Мал чеми белеткеленин чорун турарын он сонурган айтырыныс. Элеон боданыс олура, колхоз даргазы мынча диди:

— Агаар-бодуштун таарымча чок чорунун уржуунда сичег үнүжү таарым. Иччала-лаа сөжүл чапташкында сичег шору үнүп олар. Кустерин хун бүрү олче салып, ажылды органистап тур бис. Хойжу бригаданын малчынары ору Улут-Шыкта болган Хай-Бажыкче үстүндө Хемчик шынаадында кезип турар. Сут-баран фермада, баа мал каларчылары, Улут-Шыкта суурда ажыл-ишчилер Фвен-Орук болган өске-лаа участкаларда ажылдап турар. Бүгү-ле сичегин аякчаларын арзында чарып калбарган. Сичегилерге моральдык болган материалдык дегимченин хемчеглерин ажылдап кылган.

Болхотун чамдык участктарында сичегилерин ажыл-ижи-биле таныжар дээш Улут-Шыкче аттангытымыс. Таллар, хараганар арзы-биле чоруткан билдирер-билдирбес дыйлагар оруткан чорун ор бис. Чааана хемни кешкен, дегем ойматка келдиныс. Мында ажыл-иш хайымканы. Даады бир үе оолдар курган сичегини бөлүп, хопзондон туралар. Куулар Шарвин «Веларустун» анын тузуп башкарган, а Анатолей Донгак грабледе олурган, сичегини чалданар болдурун чорун тур. Чалданар болген сичегини оолдар «Че бел» — дийшеп, дем-биле биле тырттып, хопзондон.

Кестинген, курган, хопзондон сичеги чор сайа көвүдөн. Сичег билдирчилерин ажылды ол хун анык

хойжу Монгуш Элер-оол башкарып турган. Колхозта мурнакчы хойжуларын бирээри ол. Төрүр 100 хойга онаштыр 90 хураган, бир хойданна 2 кг дүжү ап, дүжэлгенин күүсеткен. М. Элер-оол сичег белеткелени иденпейлиг киржилп турар.

Удатпаанда хопзоннериг шилге автомашин келеш, тура дупту. Хопзоннери «ГАЗ-51»-ге чүдүреринче аныктар кирипти. Автомашинанын курувунда М. Элер-оол турупкан. Айырылган-биле үндүр оокта сичегини ол таарыштыр өзе салып, тырып баскан. Машин чүгү чоруту угадып эгелээ. Машинанын кырында утлар сарат удатпаанда турустунган. Чолаачы комсомолчу Михаил Монгуш дүжүктүк, сараттакчыларын ап алган, Орукту-Ховуда хой кыштаанче халты.

— Дүштүкче чем бетинде бо шилге сичегини хопзонней шак калгар-тыр, оолдар — деп эрлерин бирээри өөрүн соруу кирип, кийгир-дыр. Хойжу Куулар Бадый баа-ла олар-биле кады ажылдашышкан. Сичегин бөдүнөн шөлдү ол эргидип көргөс, аныктарже хулуурбушкан: — Ажылдаарына тас-тыр, думалар. Иччала-лаа болдурушкунуе мында-хаа мажактар бар-дыр. Ону чыр. Мажак болдурушкан кылар — деп чугаалаш, ажылдап кирипти.

Улут-Шыктын Эзун-Этпек кезек-кезек тал-чыраалы-даа бол, сичег шөлдү-биле байлак. Элеон ыракта 10 шаа кижин хол калдырып сичег кешкен. Чаан, тарамык кызыл-хараганар арзында шору терең сичегини арттырбай, кадырлар-биле кезе шыккан турар. Мында ажылдап турарлар шуну хойжулар, чангыс-ла кижин — Баян-Тала сес чыл школынын башкыны — Алексей Самбуу оларга дүжэлжип ажылдашышкан, сичегилер ортузунга лекция номчуп, беседа кылып турар.

— Бистин хойжу бригада 200 тонна сичег белеткээр планын. Бо аieno 100 тонна-дан эвээш өвөс сичег белеткээр, Сичегин бурзуу соруу-

улам-на хайымкан күзөлчүтүк-биле ажылдаар журулгусис — дей-дир.

Дүш чоккушулаан. Сонгу Талды бажындан кара булут херен көзү, чоруту калбарып кел чораш. Сичегилер ашыл шалымканы темп-биле үргүчүлөшкөн. Болжоту өрүлө салган соруу күүседип, 100 ажы хопзоннери тургузупкан.

Кырында Кызыл тук киек-көзө шөл турзаанда повар Монгуш Чыпбактын одаанын ыжи бурунайып эгелээ. Алексей Самбуу, Монгуш Элер-оол болган оон-да өскелер чаагай чыгыт кол сичегини кизиртеп кезип турар, ишчи хойжарын шыганары кырылганар.

— Хайракан дагына алаа — Ак-Талдан бээр Чангай-Акмылаш бо Улут-Шыкка, харын-даа Хай-Бажыкче чедир арбын-на сичегини чей болгай. Бо чай калдышымын болза-даа, сичег талы-биле дүжүтүгүр-дир — деп, сичегилер арзында утларна-зымыт ирей Куулар чугаалашты. — Бо чыл Тыва АССР-те алдарык чамдыктын бирээри, утлар совет чонун бүдүленин составына Тыванын киргенден бээр 30 чамдынын байырламы болуу. Алаа төлөптүг ужуражыр дээш

М. СЕВЕН.

ЧУРУНТАРДА: эвенонун хол кайтырмы-биле сичег кезикчилери кезилде үезинде.

Устүмле чурукта кестинген сичегини хопзоннери турары. А. СОДУНАМНЫН фотолары.

ТӨӨГҮЛҮГ ЮБИЛЕЙЛЕР

Польша Улус Республикасынын 30 чыл болган юбилейи оон өске-лаа акм-дуңна чуртарга оларнын фашизмен хосталган, Улус-демократтыг эрге-чагырганы тургусканын шак-ла мындг төөтүгү байыр-лалдары амжткан. Польшанын 30 чыл чогун-на ичинга-ш чегегиин улуз болуушкуну болушкан, бүгү делегейин кичээтпейн аара туткан. Ол байырлааг СЭКП ТК-нын Чингине секретари Л. И. Брежневтин кирешкени, польша улустун огу кайтгычтыг хунаутка-биле, афрестик халымзыдан утун хулаш алганы совет-польша бичижт на-быралдык болган чангыс өнүк буулбазында чаа чайым-панак терезин болган.

Польша сейминн байыртг куралына Л. И. Брежнев мында деп чугаалаан: «Улусчу Польшага маарыштыр Совет Эвилеи чугае чангыс политиканыс. Оон сорулган болза, бистин кады ажылдажыла-вымытын хемчизин улам-на калбартары, оон хейрлерин байлашкылары, бистин чуртарын мурунга амдырардык тургузуп кези яны-буру, чамдыктык бичижт эвээ-даа айтгырарын кады-каймыкы-даа ажыткыт кылдыр шитилерин тывары бооп турар. Ол дээрге, чогун-на акм-дуңна абузунун кайтарылыныч политиканыс-дыр».

Уш он чылдар-биле хемчезтигер төөгүдүт кымса үезин дугурдуула польша улус бүгү талымы-биле улуз-улуз чедикчи кириштир бооп, оон салым хуузу үндөтин-биле чарынган. Дайынныч хул-ыйа бузулуурлардан чаа Польша катар тургустунган. Оон шапкын хөгжүлөөзини дугайын дараазында каш-ла фактыдан

коруп болур. Бүгүгү Польшанын 30 чыл болган юбилейи оон өске-лаа акм-дуңна чуртарга оларнын фашизмен хосталган, Улус-демократтыг эрге-чагырганы тургусканын шак-ла мындг төөтүгү байыр-лалдары амжткан. Польшанын 30 чыл чогун-на ичинга-ш чегегиин улуз болуушкуну болушкан, бүгү делегейин кичээтпейн аара туткан. Ол байырлааг СЭКП ТК-нын Чингине секретари Л. И. Брежневтин кирешкени, польша улустун огу кайтгычтыг хунаутка-биле, афрестик халымзыдан утун хулаш алганы совет-польша бичижт на-быралдык болган чангыс өнүк буулбазында чаа чайым-панак терезин болган.

«Бистин чуртувустун делегейде туржун тозаралы турар кол-ла магадылаа — Совет Эвилеи-биле аны талымы-биле баа, бүгү-улусчу эвиле болур деп, ПКАП ТК-нын Бирти секретари Э. Герек Варшава байырлап үезиле оондан демделээш. — Ол чорук Польшанын бүгү амдырарыч эрге-ажытканын бичижт болган яхтегилер магадылаа бооп турар. — Бистер мынж эвилеге чоргаралары-даа ужурулгусис.»

Е. ЕГОРОВ, (СЭТА)

ТБЧ-НИН МЕДЕГЛЕМИ

ХЕЛЬСИНКИ. (СЭТА) КНО-нун Айыл чок чорун Чувдөленин Кипр талымы-биле июль 20-де үндүрген резолюцияны Тайбынныч Бүгү-делегей Чувдөленин долузу-биле деткип, ол ортулукта байдалдык экинчи турарына сеткилин чангызыдан байыр чедирип турар дээрин Тайбынныч Бүгү-делегей Чувдөленин Президиумуну Бюроунун Кипрде байдалга холбаштырган оон хураалына хулаш алганын медегелениле чугаалап турар.

«Ол ортулукка өнчүк-өңгөзүл үндөтиникин болган сүмээлөр баа катар үмөин дээш, улам сермечилелдик бооп, илелейлп хөдөлгөн делегейин тайбылче чүтүлүгү күштерин Кипрде байдал иден турар.

Кипр улустук бодунд күрөң-незин хамарышпас болган бунан чорун дээш демиселенине эр-сеткип каттыштырып турарын ТБЧ медегелээ.

«Ол ортулукка өнчүк-өңгөзүл үндөтиникин болган сүмээлөр баа катар үмөин дээш, улам сермечилелдик бооп, илелейлп хөдөлгөн делегейин тайбылче чүтүлүгү күштерин Кипрде байдал иден турар.

Кипр улустук бодунд күрөң-незин хамарышпас болган бунан чорун дээш демиселенине эр-сеткип каттыштырып турарын ТБЧ медегелээ.

Р. Никсонун чугаазы

ВАШИНГТОН. (СЭТА) Президент Р. Никсон Лос-Анджелеске АКШ-тын экономиктик байдалынын дугайында медегел кылган.

«Акшанын үезининг кудулашкымы дээрге, амгы үезе АКШ-тын мурунда туруп турар эң шымын, улуз айтыр бооп турар деп президент демделээш. Акшанын үе чөккөтүлүшкүндө алдырдык алдыр-биле чазактын чорудар деп турар политикамын дугайын тайылбырлаан, Р. Никсон бо талымы-ле толдаргай, шитиринг хемчеглери амырынга удурун илереткен.

Р. Никсон ола-ажык үндүрүп кызырынга удурунун турарын чугаалаан. Президент 1974-75 саң-хөо чылгына күрөңне бюджетини чарыгал кезеңн эвээжээр деп турарын дугайын жарлаан. Р. Никсонун чугаалааны-биле алмыра, «камналга» хемчээ кылдыр күрөңне албан-хаакчыларын 40 муң кижин чедир кызырар дугайында айтканын берген ол айткан.

«Иштин хергелдерге акша-хөренги тускайлашкыны көндүлөр» дээр, коюлуу талымы-биле айткы саваларны коллегресе үндүр бээр болза, оон күш чок болдурун кааларын Р. Никсон баа медегелээ.

«Иштин хергелдерге акша-хөренги тускайлашкыны көндүлөр» дээр, коюлуу талымы-биле айткы саваларны коллегресе үндүр бээр болза, оон күш чок болдурун кааларын Р. Никсон баа медегелээ.

Амерка экономиккага аар-берге саваларын чедирип турар калчаар-лаа аажок хей шериг чарыгалдарында дег-бей, харын социал хергелдерге чарыгалдары кымч-турган, акшаның өрткө-үнезинг кудулашкынында уштунуп алар арганы АКШ-тын чазанын дилеп турарын дугайын президентини бо талымы-биле чугаазы херге-чиле турар-дыр.

«Иштин хергелдерге акша-хөренги тускайлашкыны көндүлөр» дээр, коюлуу талымы-биле айткы саваларны коллегресе үндүр бээр болза, оон күш чок болдурун кааларын Р. Никсон баа медегелээ.

«Иштин хергелдерге акша-хөренги тускайлашкыны көндүлөр» дээр, коюлуу талымы-биле айткы саваларны коллегресе үндүр бээр болза, оон күш чок болдурун кааларын Р. Никсон баа медегелээ.

ЖЕНЕВАДА ЧУГААЛАЖЫШКЫННАР

ЖЕНЕВА. (СЭТА) Кипрде тайбын байдалды каган тургузуу сорулга-биле Англияны, Грецияны болган Турцияны чугаалажышкынын утлауу эзелтен кылгырган Айыл чок чорук Чувдөленин резолюциян бугаар июль 25-те Женевада Напшилар орауунда ол чуртарынч төлөөлекчилериниң үш талаалык чугаалажышкынары эгелен. Төлөөлери даштык херектер министрлери: Англияныч — Дж. Каллаган, Грецияныч — Г. Магрос болган Турцияныч — Т. Гюнеш баштап турар. Уш чурттуг даштык херектер министрлери Айыл чок чорук Чувдөленин Кипр дугайында июль 20-ле үндүрген резолюцияны чугаалажып көрөш, ол резолюцияны деткип турарын баа оон айткан сорулгаларын чедип алдырынга шитирленин

бадытканнар. Министрлер боттарыныч хураалына КНО-нун Чингине секретари хайгаракмы кылдыр каалар деп шитирган хулаш алганар.

Июль 26-нун эртенке хураалга Кипрде байдалды билдирериле талымы-биле хемчеглери чугаалажып көөрүн олар тургүчүлээ.

Грецияны даштык херектер министри Г. Магрос Женевага кылган медегелениге, дайындажышкыны соксадыр, Кипрде конституцияны корум-турууну катар тургузуу-биле болган Айыл чок чорук Чувдөленин шитирин бугаар ол ортулуктан даштык шитирларин шуптузуп үндүрерин-биле холбашкан айтгырларын чугаалажып көөрүн Греция белең деп чугаалаан.

КИПРДЕ БАЙДАЛ

БИЕРУТ. (СЭТА) Мында кээп турар медегелери абуу-гаар алыр, июль 25-те Кипр-нин айыл-ишчиле хопзоннерин «Ногаан шутум» дээр, турк болган грек чурттанчыларынч кварталарын аныглаан чери дургаар ийн-чаныгыс удуз-дедир атыкыжышкыныр болуулар.

«Ол ортулукта шериг-далай талымы-биле немелде күш Турциядан чедерген. Амгы үезе Кипрден 9 муң ийре даштык хаматчыларын үндүрген.

АНКАРА. (СЭТА) Кипрде шеригер СЭКА-2 дээр терроризм организацинын 100 харе кезиштерин июль 26-да тудуу хөрууган. Олар дайындажышкыны соксадыр дугайында дугуржулагын күштүт бооп эгелденинч оонда беши киер турктерин суурларынче халаашкынынары кылды турган. Туттурганарын арзында хаматты хеп кеттиген грек офицерлер баа болган.

Информация агентилелериниң динатканы-биле алмыра, Кипрде дөвискерлери грек отряд мында турар турк шериглерге боолап турган. Лондон. (СЭТА) Рейтер агентилеленин корреспондентиниң КНО-нун Кипрде тайбынны хайгарару күштеринге чок кижилерин чугаалаанын үндөтинин, дыштанканы-биле алмыра, июль 26-нун эртенке Иконизияга сонгу-барынч талымы-биле грек болган турк шериглерин арзында атыкыжышкыныр болган.

ПАРЖИ. (СЭТА) Кипрдин түр президентин Г. Кипрдин медегелени: мэн чазам месилдежишкыны соксадыр болган ортулукка дайындажышкыны сокмактын улам бичижалары дээш туржун турар. Бо талымы-биле чугула ролзу КНО-нун шериглери ойнаар ужурулгусис.

Франс Пресс агентилелдин динаткып турары-биле алмыра, кипр чазак ортулукту ийн чарар чорукка чопшөрөшпөс апар деп, Г. Кипрдин медегелээ. Оон чугаалап турарынч

биле алмыра, турк шериглери мында дүжүргөтин түндөлдө болган дөвискээр талымы-биле өскерлинич доктаамал хөвиринг эвөс болуу ужурулгусис.

Кипрдин хамарышпас чорун магадылаары-биле үш чурттуг төлөөлекчилериниң Женевага ужуражышкыны кипр айтгырыны үе шитирлесе, а чүгө чөокта ча болуушкунуарынч түндөлдө ортулукта тургустунган политиктик байдалга чугаалажып көөр апарар. Кипр айтгырыны ийн обиначаларында арзында чугаалажып көөр: талымында калды-ла шитирп үмөс ужурулгусис деп, ол айткан.

Г. Кипрдин июль 26-да парламентиниң динатканын чүгө чугаалааш, бир эвөс атыкыжышкыны соксадыр чорукту турк шериглерин түзүрн соксатпас бола, ортулукка дайын чорудалгалары баа катар кытылган үнүп болуу чазавас деп айткан. Кипрде Иконизияга чедир эзелде турар дөвискерин калбартыр дээр ордалыжышкыны Г. Кипрдин бугурун илелектеп, ортулукта тургустунган байдалды тайылбырлаан телеграмманы Женевага ужуражышкынын киржикчилеринче чорутканы динатканы.

ПАРЖИ. (СЭТА) Турцияны даштык херектер министри Турал Гюнеш Кипрди ийн чарынгга удурунун турарын илереткен. Оон-биле кады кипр айтгырынч федералдык арга-биле шитирлесе чогуур деп, ол чугаалаан. Иччала-лаа федералдык тургузуу дугайында тодараг паян мыла амдымында чогун ол баа медегелээ. Бистер Кипрдин Грециядан болган Туриядан-лаа анги, дүзулгү хамарышпас күрөңне болурун күзеп турар бис деп, Т. Гюнеш медегелээ. Ол ортулук стратегтиг ужуз-дузалыг болганда, оон калдыр-бир чуртка калар чорук Чоокку Чүтк чүте күштерин денкиртүп байдалды өскерттип болур ийж деп, ол чугаалаан.

КИПРДЕ КНО-НУН ШЕРИГЛЕРИ

НЬО-ИОРН. (СЭТА) Кипрде тайбын байдалды хайгарары, камтааларынч талымы-биле КНО-нун делегей күштеринге немелде кылдыр шериг кезектерин ынаар чорудары эгелээ.

КНО-нун чингине секретари К. Вальдхаймниң дилөөтө харын кылдыр Англияны, Данияны, Швейцарияны болган Финляндияныч чазактары

КНО-нун Кипрде шериглериниң составында ичинги-биле 1.400 кижини немей чоруду бээрине чопшөрөшкен.

Фин шериглерге немештир Хельсинкиден 172 шериг албанылар Кипрде чедерген. Ол мынкан дайын шериглерге немештир июль 26-да Даниядан 70 кижин составтыг шериг албанылар ужулуп чорунган.

КНО-нун чингине секретари К. Вальдхаймниң дилөөтө харын кылдыр Англияны, Данияны, Швейцарияны болган Финляндияныч чазактары

Рейтүккүсүмүз талымында чазанын ийн-биле амдалып чоруктан Бижиттинин фактыларын болун бадытканын тап.

Чарыштын тиилекчилери

САМАГАЛДАЙ. (Телефон-биле). СЭКП-нин Тес-Чем райкомунун бюрөө болган ажылчы чоннар депутаттарыннч район Советинин күвөсүмү бо чылдын бирги чарыгынын социалист чарыгынын түндөлгө чарыгынын үндүргөн.

Болхоттар, совхозуаран «Чодураа» колхозтун ажыл-ишчилери чарышка бирги черин эгелээ. Ажыл-агый күрөңне эят сазарынын планын 103 хуу, сүттү — 149 хуу, дүжү — 135 хуу күүседип, малдын баш санын өрткөн чылдын бо үезинден көвүдеткен. күрөңне сазар малдын дигри дененин колгаттырган.

«Чодураа» колхозтун Харраал-Тей сут-баран ферма-нын коллективни өске ферма-ларга дээр ажылдаш, чарышты тергидөөн. Савачтыр болор ичке онаштыр 1082 килограмм сүттү саап

УЛУСЧУ КОНТРОЛЬ

«УТБА 25 чылы» совхозта ичинтин мал ажылында чөптөстери Улут-Хем районун улусчу контроль комитетинин хураалына көргөн. Совхозтун дирекциясы, мал ажылынын тускай эртемчилери көдөз ажыл-агыйнын кол адыры — мал ажылчыны бо чылдын бирги чартында чогуур кичөөнөй салбаан.

Эрткен алды айларда совхозка 108 баш ийиштык болза, 715 баш шөр мал өлгөн. Оон анында самчылдыгын болган арга дуздан малдын баш саны өрткөн чылдын ол үезинде денээрге мынштык бола малга 1,2 напан, шөр малга 3,2 катал чорудузон. Ичинтин малдын хорамчаны май, ионий айларда эң көвей болган, колдуунда-ла малдын чаш төдү хорамчалыг болуп турар.

Районуну Куп-ажылчы алдар туугун Харал-Тей ферма-нын, № 1070 мехколхоз-нын ажыл-ишчилеринге алдар болдуруп калды.

А. ДЕМБРЕЛЬ.

МАЛ АЖЫЛЫНЧЕ КИЧЭЭНГЕЙ САЛЫР

Чамдык каларчыларын харымсалга чогү-биле малдын чидирин хей болуп турарын мындаа көргүсүм. Совхозтун Ишти-Хем, Армыкан салбарларында бодалга, Ары-Улуу салбарында — (Артелекчи И. Гуденко) малдын чидирини өңө көвей. Бо сөздүндө чүгө самчылдыгын малдын баш саны 500 четкен. Ары-Улуу салбарынын хойжуларындан Монгуш Дазар-оол 64 баш хойну чидирген, оон өрткөнүн ичинти түң 2855 рубль 60 көпөк болган. Мынчанга дөрт каларчынын хууза херестерин тургускан, районунч илелеге органдарынче шилчипкен.

Совхозтун администрация чери мал чидирген каларчыларын херөөн илелеге органдарынче озалашкынын киргип, совхозка чедирген каларчыны төлөтпейн турар. Оон ужурунун хей өрөгүл кижилер харымсалгадан чайлап,

чамдык ийн-чагыстары мал ажылында ажылдашышкан турар. Каларчыларда үчөт, өтчөт багай тургустунган. Малдын ортузунда кижизинде ажылыны көпкөндөн шалым алган санында аргалар, харын-лаа колданып-ла каапкаш, оон каш хонук үргүчүлөштер каларчылар бар. Ийндг таварылгалар-биле администрация черлери өлчөп, оларга дөштө хемчеглери хулашпейн турар.

Зоотехниктиг болган ветеринардык хемчеглер совхозта чокмок. Өлгөн малдарныч чылдагынын ветеринария ажылдакчылары таварыла бооп илеретип, оон ахтызын доран бичижсе, айнын өчтөү челин келдире, ам көзп бижир чоруктар бар. Эрткен чылдын хойларын аныгалаарын багып чоруткан. Оон түндөлдө олар арган болуп, өнөм-бүрү аарыларга таваржып, хорээр

РЕВОЛЮСЦУ, ДАЙЫНЧЫ, КУШ-АЖЫЛЧЫ АМДАР

«Шынның» шериг-патриоттук үндүрүлгези № 9 (32)

Бөгүн—ССРЭ-нин Шериг-Далай Флодунуң хүнү

ТӨРЭЭН ЧУРТТУҢ КАМГАЛАЛЫНДА

С. Г. ГОРШКОВ. Совет Эвилелиниң Флодунуң адмиралы, Шериг-Далай Флодунуң кол командиры.

Бөгүн совет улус болгаш Чепсектиң Күштеринң дайышчылары ССРЭ-ниң Шериг-Далай Флодунуң хүнү байыр-талдын-биле демделээр...

Флоттун кол-кол күштери бурфту камгалар таласы-биле боттарында ошакан соруттар...

Корабльдер экипажтары дуржулгагы командириңиң удуртулгазы-биле нарын дайышчы техниканы болгаш чепсекти тергилни эки башкарып...

СССРЭ-ниң Шериг-Далай Флоду интернационалың чугула хүдээлгезин күүседип турар...

Ада-чурттуң Улуг дайышчың чыдарында Совет Чепсектиң Күштеринң оске-даа хевирлеринң дайышчылары-биле кады далай шериглери массала эрес-маадырлыг чорукту...

Эрткен тызын тактиктик белетке таласы-биле Шериг-Далай Флодунуң бирги чери дээш чыгыш болган маргала болуп эрткен...

Совет далайжылар оске чурттардан келгилези аалчылары чыгыш-биле, найралчы байлаага укуп ап турарлар...

Дайышчы чыла шаварыга Волат, Чуд, Азов, Ладож, Олег, Беломор, Каспий флоттары улуг удуу киргешер...

ООЖУМ ОКЕАНДА

Кызыл туктуг Оожум океан флodu. Флотка чай — корабльдерге болгаш кезектерге дайышчы өөредилгениң үези...

Ийи Кызыл туктуг Балтий флodu. Балтийски дайышчылар боттарың байырталын патриотчу белик көдүрүшкүниң үези...

САННАР, ФАКТЫЛАР. Суг адааның атомнуг хемелери, далайың ракетка чедирер реактивтиң ухар чүдү флоттун кол үндезин болуп турар...

ДАЛАЙ ДЕВИСКЭЭРЛЕРИНИҢ ДАЙЫНЧЫЛАРЫ

Шериг-Далай Флодунуң хүнү совет улус ССРЭ-ниң XXIV съездинин шийткелери амшарала боттарың дээш политиктиң күш-ажылы белик көдүрүшкүниң үезинде демделеп турар...

ЭРЕС-ДИДИМ ЧОРУК

Ийи неделя дургузуңа чаап келген. Даг хем Тисса үр-дөөн Дурдчек күштүг чалгыларың чалдары ол-бо талада эриктере кижилери болган мал-матаның үе кирген...

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ. Кызыл, Шетипки-Бравченко кудумчуу, бажың № 3 ТЕЛЕФОННАРЫ. Редакторунуң 24-63...

Телевидение. ИЮЛЬ 28-ТЕ. МОСКВАДАН. 12:00 — Дамчылгалар программазы. 12:05 — Телемелзэлер...

КИНО. ИЮЛЬ 28-ТЕ. «НАИЫРАЛ»: «Сибиржи прей» 9:40, 11:30, 13:20, 15:10, 17:00, 18:50, 20:40 шактарда...